

Regiöndirektörens rapport

31 mars 2026

Innehållsförteckning

Regiondirektörens rapport	1
Inledning.....	3
Aktuella händelser	4
Region Norrbotten i lokala medier	4
Information från verksamheten	4
Division Medicin och akut omhändertagande	4
Division Opererande och diagnostik.....	6
VO Ögon/ÖNH/Käkkirurgi	7
Division Nära.....	8
Division Regionstöd	9
Regiongemensamt	10
Hälso- och sjukvårdsavdelningen	10
HR-avdelningen	13
Regionstaben.....	13
IT/MT-avdelningen.....	16
Hälso- och sjukvårdsnämnden	16
Regionala utvecklingsnämnden	17
Analysrapporter.....	17
Hälso- och sjukvårdsrapporten 2025	17
Bilagor.....	20

Inledning

I denna rapport går det bland annat att läsa om det positiva beskedet att neurologmottagningen beviljats nationella medel för projektet Nära Neurologi, som initierades i början av 2026. Inom ramen för projektet kommer neurolog att resa runt och träffa patienter nära deras hemort, i stället för att patienterna enbart kan träffa sin neurolog på sjukhuset. Det senare har bland annat inneburit att patienter avsäger sig uppföljning på grund av logistik och sjuktransporter. Syftet är att detta ska leda till en mer jämlik neurologisk vård i länet. Det är därför glädjande att projektet nu är i gång.

Regionen har utrett behoven av att modernisera lokalerna för verksamheterna belägna i Älvsbyns kommun. Utredningen resulterade i att hälsocentralen och ambulansstationen i Älvsbyn ska få nya lokaler. Detta kommer att innebära att verksamheterna får ett mer centralt läge i moderna lokaler anpassade för modern vård. Inflyttning planeras till hösten 2027.

Det sker återkommande nationella undersökningar av patientupplevelser inom hälso- och sjukvården. Under hösten 2025 skickades en enkät ut till ett stort antal norrbottningar som besökt en hälsocentral. Resultatet visar att patienter i Norrbotten är mest nöjda med bemötandet från personalen. Patienterna upplever också att deras hälsobesvär tagits på allvar. Detta är mycket positiva besked. Mer om enkätresultatet finns att läsa i rapporten.

Under februari 2026 har projektet Diabetestekniska hjälpmedel avslutats efter nästan tre års projektgenomförande. Projektet har lett till ett nytt systemstöd som bidragit till resurssparande internt i regionen samt ökad tillgänglighet för patienterna.

Jonas Thörnqvist

Tillförordnad regiondirektör

Aktuella händelser

Region Norrbotten i lokala medier

Folkhälsan i Norrbotten (med fokus på obesitas) lyfts i flera artiklar där den kraftiga ökningen av läkemedel för vikttnedgång, både nationellt och i länet, uppmärksammas. Företrädare för primärvården beskriver läkemedlen och vad patienter bör tänka på.

En redaktion i Norrbotten inleder en artikelserie om psykiatri och uppmanar patienter att dela sina berättelser. Inledningsvis är tonen i sociala medier hård, men efter några veckor övergår kommentarerna till att uttrycka medkänsla.

Tågtrafiken till och inom Norrbotten uppmärksammas, både den minskade nattågstrafiken och framför allt Norrtågs investering i nya tåg – en satsning som Region Norrbotten står bakom.

Flera medier lyfter Norrbottensteaterns senaste uppsättningar, Gruppresan och Rut & Ragnar. Även kulturens betydelse för psykisk hälsa uppmärksammas, bland annat genom Kultur på recept och Region Norrbottens dansgrupper för unga.

Media uppmärksammar Region Norrbottens rekryteringssatsning med anledning av en planerad nedläggning av ett sjukhus i Finland, vilket skapar möjligheter att anställa finsk vårdpersonal.

Under förra året minskade Region Norrbottens kostnader för inhyrd personal. Minskningen uppmärksammas i flera medier.

På nationell nivå granskas journalsystemet Cosmic och leverantören Cambio.

Information från verksamheten

Division Medicin och akut omhändertagande

VO Akut omhändertagande

Arbetet med produktions- och kapacitetsstyrning (PKS) är påbörjat. Samtliga chefer inom akut omhändertagande har träffats för att identifiera kapacitet och behov, se över förbättringsåtgärder samt sätta hållbara mål.

Akutmottagningen i Sunderbyn har haft en utmanande start på året med ett besvärligt vårdplatsläge på klinikerna, trots att antalet slutenvårdsplatser ökat jämfört med föregående år. Utvärdering av orsakerna pågår. Det har även varit utmaningar gällande vårdplatser i Gällivare, medan läget är mer stabilt i Kiruna, Kalix och Piteå.

Inom helikopterverksamheten har samtlig personal genomfört en certifieringsutbildning i lavinteknik och kan nu utföra så kallad kamraträddning i lavinfarlig terräng. En samverkansövning är planerad med Sjöfartsverkets helikopterverksamhet där operativ medicinsk personal ska utbildas bland annat inom räddningsvinchar.

Ambulanssjukvården deltar tillsammans med LTU Business vid den nya arenan i Norrbotten, PICTA Nord, som etablerats med syfte att skapa en samverkan mellan olika aktörer som ambulanssjukvården, akademien och myndigheter i norra Sverige. Därigenom stärks förmågan att bedriva forskning, testa och implementera nya lösningar inom digitalisering, beslutsstöd, distansvård, logistik, fordon och fordonsteknik samt kompetensutveckling. Exempelvis kan tillgängligheten till prehospital vård öka - trots långa avstånd. Snabbare och mer träffsäkra insatser kan möjliggöras genom teknik och nya arbetssätt samt att innovationer anpassade för Norrbottens förutsättningar kan främjas. Tillväxtverket, Regional utveckling Norrbotten och Sparbanken Nord finansierar projektet.

VO Neuro och rehabilitering

Neurologmottagningen har beviljats nationella medel (NÖK-medel) för projektet Nära Neurologi som initieras i början av 2026. Tidigare har patienter med neurologisk sjukdom träffat sin neurolog på Sunderby sjukhus (undantaget Kalix upptagningsområde), vilket ofta inneburit logistiska utmaningar för individen och kostsamma sjuktransporter. På grund av det har vissa patienter av sagt sig uppföljning, vilket medför en ojämlikhet i den neurologiska vården i länet. Under 2026 kommer en neurolog anställd vid Sunderby sjukhus resa runt i norra delen av länet och träffa patienter nära deras hemort. Projektet kommer utvärderas efter årets slut. Därefter, om det fungerar väl, kan arbetet utvidgas mot övriga delar av länet.

Även Ländietistenheten har beviljats NÖK-medel för projektet att rikta dietistkompetens mot barnhälsovård (BHV) och mödrahälsovård (MHV). Ländietistenheten arbetar också med införandet av det digitala behandlingsprogrammet "Viktstabilitet för gravida" via 1177. Programmet ska stödja gravida i att skapa eller bibehålla goda mat- och motionsvanor för att undvika överdriven viktuppgång. Ett breddinförande av programmet planeras i hela regionen under året. Inom BHV är målet att implementera rekommendationerna i Rikshandboken för att förebygga barnobesitas och stärka BHV-sjuksköterskornas kompetens vid omhändertagande av barn som avviker från tillväxtkurvan.

Inom MHV har barnmorskor fått utbildning av dietist om "Bra mat innan, under och efter graviditet" under årets första del. Dietisten har löpande möten med samordningsbarnmorska och MHV-överläkare för att utveckla och uppdatera rutiner.

Division Opererande och diagnostik

VO AnOpIva

Under planeringsdagarna i januari lyfte Anestesi, Operation och Intensivvård (AnOpIVA) temat hövlighet på arbetsplatsen och i teamen, ett ämne som är en strategisk del av verksamhetsutvecklingen. Genom paneldialog med medarbetare och inbjudna läkare från samarbetskliniker stärktes kunskapen i ämnet. Forskning visar att ett respektfullt arbetsklimat bidrar till bättre patientutfall och kvalitet, förbättrad arbetsmiljö samt bättre förutsättningar för medarbetare att arbeta på toppen av sin kompetens, vilket ligger i linje med AnOpIVAs prioriterade mål.

Sedan januari har samarbetet med laboratoriet och intensivvårdsenheten (IVA) i Gällivare utvecklats genom att IVA övertagit provhanteringen nattetid. Förändringen har fungerat väl och bidrar till en bättre beredskap för laboratoriets medarbetare samt utveckling av undersköterskornas kompetens på IVA.

Antalet medarbetare inom AnOpIVA ökar totalt sett, samtidigt kvarstår bemanningsutmaningar på vissa enheter där flera tjänster är vakanta. Detta medför fortsatt behov av övertid för ordinarie personal, användning av konsulter samt samarbete med Bemanningscentrum (BMC).

IVA i Sunderbyn har nyligen uppmärksammats av *Suntarbetsliv* (en förening som drivs av fackliga organisationer och arbetsgivare) i en artikel som lyfter den goda samverkan mellan fackliga företrädare och arbetsgivare.

VO Bild- och funktionsmedicin

Bild- och funktionsmedicin har tillsammans med IT/MT genomfört ett studiebesök på Södersjukhuset med fokus på erfarenhetsutbyte kring implementering och acceleration av AI-stöd i klinisk verksamhet. Syftet är att stärka verksamhetens förutsättningar genom att tillsammans med IT/MT införa ny teknik och utveckla arbetssätt som förbättrar såväl prioriteringar, träffsäkerhet, ledtider som uppföljning inom AI-området.

Den kliniska mammografiverksamheten har ett utmanande bemanningsläge på grund av kommande pensionsavgång. Bristen på bröstradiologer i landet försvårar möjligheterna till nyrekrytering av färdiga specialister och därför utökas nu befintlig samverkan med Region Västmanland inom den kliniska mammografin.

Kapaciteten för undersökning med MR är fortsatt ansträngd med hög efterfrågan och betydande skillnader mellan kapacitet och behov, särskilt vid kusten. Produktionen vid såväl Sunderby sjukhus som i Kalix har ökat markant under de senaste åren, medan MR-kameran i Piteå snart nått slutet av sin tekniska livslängd. Flera konkreta åtgärder har gjorts, och pågår, för att öka produktionen i länet. Bland annat har MR-produktionen i Sunderbyn stärkts genom optimerad bokning, mer nyttjande av kamerorna kvällstid, tydligare roller och ett mer effektivt arbetssätt. Vidare är fyra nya röntgensjuksköterskor

under inskolning och en koordinatorfunktion är införd. Tekniken har även effektiviserats genom olika AI-stöd som kortar scanningstider respektive svarstider och därmed ökar kapaciteten.

I april byts datortomografen ut på Kiruna sjukhus. En mobil trailerlösning placeras vid sjukhuset under tiden för att säkra tillgängligheten till akuta datortomografiundersökningar i Kiruna samt för att minska belastningen på transportorganisationen och Gällivare sjukhus. Detta påverkar inte den redan befintliga MR-kapaciteten i den externa trailern.

VO Habilitering och hjälpmedel

Tidigare LSS/Syn/Hör/Tolk har nu bytt namn till Habilitering och hjälpmedel och hjälpmedelsverksamheten har flyttats till division Opererande och diagnostik. Det innebär interna samordningsvinster och ett förbättrat stöd till såväl patienter/brukare som hjälpmedelsförskrivare när hela hjälpmedelsverksamheten är samlad på ett ställe.

Den nya organisationen har ett fortsatt länsövergripande ansvar med bred kompetens. Tillsammans bedriver verksamheten rehabilitering och habilitering och ger stöd till Norrbottens patienter/brukare och hjälpmedelsförskrivare.

Hörselrehabiliteringen ser ett fortsatt högt inflöde av patienter som behöver vård till följd av hörselrelaterade besvär. I dagsläget får personer med grav och medelsvår hörselnedsättning hjälp inom tiden för vårdgarantin. Väntetiderna är däremot längre för personer med lindrig hörselnedsättning, där pågår kontinuerligt arbete för att förbättra kapacitet och tillgänglighet, bland annat genom distansmottagning.

VO Obstetrik och gynekologi

Under den senaste perioden har verksamhetsområdet genomfört riktade insatser för att öka tillgängligheten och minska väntetiderna inom obstetrik och gynekologi (OB/GYN). Genom strukturerade genomgångar av väntelistor samt planerade helgmottagningar har redan mätbara förbättringar skett inom flera diagnosgrupper.

En SPUR-granskning (Specialistutbildningsrådets granskning av vårdgivarnas förutsättningar att bedriva specialisttjänstgöringsutbildning) av ST-utbildningen inom OB/GYN kommer att genomföras. Granskningen syftar till att granska kvaliteten på ST-utbildningar i Sverige. Verksamheten arbetar med att säkerställa kvalitet, struktur och utbildningsmiljö enligt nationell standard.

VO Ögon/ÖNH/Käkkirurgi

Öron/Näsa/Hals (ÖNH)

I mars genomförs ett årligt samverkansmöte inom norra sjukvårdsregionen med fokus på vård och utveckling för patienter med huvud- och halscancer. Årets tema är cancerrehabilitering. Mötet samlar yrkesgrupper som arbetar

med dessa patienter från de fyra nordligaste regionerna i Sverige. Syftet är att stärka samarbetet mellan regionerna, dela kunskap och erfarenheter samt bidra till en mer jämlik och sammanhållen vård för patienterna. Öron-, näsa- och halskliniken vid Norrlands universitetssjukhus har ett regionalt ansvar inom området, men i år ansvarar Norrbottens länsklirik för mötet för första gången.

Ögon

Ögonmottagningen i Sunderbyn har begränsade lokaler i förhållande till verksamhetens behov, vilket påverkar tillgängligheten. Arbete för att frigöra mer utrymme pågår. Bland annat har de medicinska sekreterarna flyttats ut från mottagningen och en överläkare från Sunderbyn har flyttats till mottagningen i Piteå, i syfte att även stärka läkarbemanningen i länet. Detta skapar också bättre förutsättningar för ST-läkare som är placerade i Sunderbyn att ha mottagning i Piteå. I Gällivare har verksamheten anställt en läkare med särskild kompetens inom glaukom.

Division Nära

VO Psykiatri

Rekrytering av framför allt sjuksköterskor är fortsatt en utmaning i hela länet, vilket påverkar möjligheten att bemanna vissa delar av verksamheten fullt ut. Trots detta har verksamhetsområdet lyckats hålla 49 slutenvårdsplatser öppna inom vuxenpsykiatrin, något som är av stor betydelse för att kunna ge stöd och behandling till personer som behöver dygnet runt-vård.

Allmänpsykiatri Gällivare

Införandet av produktions- och kapacitetsstyrning (PKS) har påbörjats. Tjänster inom specialpsykiatriskt omvårdnadsteam (SPOT) är annonserade och rekryteringsprocessen är i gång. En ny enhetschef har anställts till slutenvården, men rekryteringen av sjuksköterskor är fortsatt mycket utmanande. Det finns för närvarande inga sökande till de vakanta tjänsterna.

Allmänpsykiatri Piteå

Under 2025 beslutade Allmänpsykiatrin i Piteå att ta emot fem PTP-psykologer (praktisk tjänstgöring för psykologer) som en del av den långsiktiga kompetensförsörjningsstrategin. Samtliga PTP-psykologer har valt att stanna kvar inom regionen, varav majoriteten inom psykiatrin. PTP är fortsatt ett prioriterat område, särskilt i samband med etableringen av psykologprogrammet vid Luleå Tekniska Universitet.

SPOT-teamet följer för närvarande cirka 120 patienter och har avslutat insatser för över 350 patienter. Under mars förstärks teamet med ytterligare en sjuksköterska.

Allmänpsykiatri Sunderby sjukhus

Slutenvården i Sunderbyn har sedan början av februari 36 öppna vårdplatser, men det finns fortsatt ett behov av ytterligare sjuksköterskor. Trycket på den

akutpsykiatriska mottagningen är fortsatt högt med överbeläggningar på avdelningen som följd.

Till SPOT Luleå/Boden har tre personer rekryterats och arbetet med arbetsrutiner och uppdragsbeskrivningar fortgår. Det finns ett starkt engagemang i processen.

På Luleå närpsykiatri fortsätter insatsen med friskorienterat arbetssätt i samverkan med företagshälsovården. Verksamheten har även rekryterat flera psykologer samt en ny enhetschef som bland annat kommer att ansvara för SPOT-verksamheten.

I slutet av februari genomfördes ett möte mellan verksamhetens chefer och Riksförbundet för social och mental hälsa (RSMH) för att informera om pågående utvecklingsarbete och ta del av patientorganisationens synpunkter. Parterna har enats om att mötesformen ska återkomma regelbundet.

Division Regionstöd

Projektet Diabetestekniska hjälpmedel

Under februari 2026 har projektet Diabetestekniska hjälpmedel avslutats efter nästan tre års projektgenomförande. Projektets mål har varit att få en ökad kontroll, bättre ekonomisk uppföljning, spara tid i vården och göra det enklare för samt öka tillgängligheten för patienterna.

För att tillmötesgå dessa mål skapades en ny beställnings- och distributionsform av diabetestekniska hjälpmedel genom ett nytt systemstöd. Det nya stödet hanterar hela kedjan från förskrivning, beställning, distribution till uppföljning. Denna förändring innebär att enheterna sparar i snitt tre timmars arbetstid per vecka. Tack vare det nya systemet är det lättare att följa kostnaderna för de diabetestekniska hjälpmedlen och därigenom på ett tydligt sätt förhindra överuttag av produkterna.

Patienterna har fått ett enkelt handhavande genom beställning via 1177.se och telefon via Service Direkt. På 1177.se kan patienten enkelt se vad som är förskrivet och vilka produkter som finns att hämta ut. Tillgängligheten för patienterna har ökat genom möjligheten till utlämning på egenvald ombud, vilket underlättar när patienten till exempel befinner sig på annan ort samt att ombuden erbjuder generösare öppettider jämfört med hälsocentraler och specialistkliniker.

Ny hälsocentral i Älvsbyn

Regionen har sett ett behov av att modernisera lokalerna för verksamheterna belägna i Älvsbyns kommun. Över tid har en utredning pågått för att se över behoven och hur dessa ska kunna tillfredsställas. Utredningen har resulterat i en hyresvärdsupphandling gällande en ny hälsocentral och ambulansstation i Älvsbyn. Denna är nu färdig och tilldelningsbeslut har fattats. Det kommer att bli ett nytt centralt läge i moderna lokaler anpassade för modern vård. Inflyttning planeras till hösten 2027.

Restaurangen i regionhuset

Restaurang Solsidan i regionhuset är först ut i att genomföra en förändring som innebär att en extern aktör ska driva verksamheten. Genomförandet är i startfasen och regionen ska påbörja en upphandling.

Regiongemensamt

Hälso- och sjukvårdsavdelningen

Vårdsäkerhetsenheten

Hygienläkare och biträdande smittskyddsläkare har genomfört en presentation om antibiotikaresistens och webbutbildningen Antibiotikasmart för hälso- och sjukvårdsnämnden. Bakgrunden till detta är förekomsten av antibiotikaresistenta bakterier som ökar vilket får konsekvenser för sjukvården och samhället i stort.

Vårdhygien

Vårdhygien tar nu in nomineringar för regionens hygienpris. Priset uppmärksammar olika initiativ, projekt eller utvecklingsarbeten som medfört förbättrade vårdhygieniska rutiner och därigenom minskad risk för smittspridning och vårdrelaterade infektioner. Såväl en arbetsplats som enskilda medarbetare kan nomineras.

Patientsäkerhet

Uppdrag till patientsäkerhetsenheten

Vårdsäkerhetsenheten har fått i uppdrag av Regionledningen (RLG) att påbörja mätning av vårdskador samt andelen slutenvårdstillfällen orsakade av felaktig läkemedelsanvändning på regionövergripande nivå. Resultaten av mätningarna kommer att följas av RLG.

Samtidigt fortlöper arbetet med fokusområde fem i programmet *Tillgängliga för norrbottningen* (TFN). Detta handlar om säker vård med att kartlägga, undersöka, analysera och ta fram förslag på hur Region Norrbotten på sikt ska arbeta med nya metoder och verktyg för patientsäkerhetsarbetet, inklusive systematisk uppföljning på alla nivåer. Uppdraget har inletts och rapportering kommer att ske fortlöpande.

Vidare har patientsäkerhet fått i uppdrag att planera en workshop med temat ”Syftet med Patientsäkerhetsberättelsen”. I fokus står syftet med patientsäkerhetsberättelsen, varför en sådan görs och för vem. I arbetet ingår också att genomlysna om patientsäkerhetsberättelsen speglar regionens verksamheter.

I januari 2025 presenterade regionens revisorer rapporten *Patientsäkerhetsarbete - inhyrd personal*. Rapportens samlade bedömning är att regionstyrelsen inte helt säkerställt en ändamålsenlig hantering av inhyrd bemanning med hänsyn till patientsäkerheten. Patientsäkerhet har fått i uppdrag av reg-

iondirektören att ta fram ett standardiserat underlag för introduktion för inhyrd bemanning, ett arbete som är inlett i samverkan med Bemanningsenheten.

Lex Maria

Handläggningstiderna från kännedom till anmälan är fortsatt långa. Samarbete med berörda och patientsäkerhet fortsätter i syfte att säkerställa handläggningen. Under perioden har sex Lex Maria-anmälningar skickats till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Smittskydd

Det epidemiologiska läget i Norrbotten är över lag stabilt. Influensan har under månaden legat på medelhöga nivåer men en minskning av rapporterade fall har noterats de senaste veckorna. Spridningen av såväl Covid-19 som RS-virus är fortsatt låg.

En konferens för smittskyddets medarbetare i de fyra nordligaste regionerna har hållits i Luleå, vilket är viktigt för den regionala samverkan. Smittskyddsläkare har även deltagit i nationellt dialogmöte med Folkhälsomyndigheten och övriga smittskydd, bland annat kring juridiknätverk och TBE-vaccination.

Arbetet med revidering av pandemiplanen fortgår. Uppstartmöte har hållits för breddinförande av lågtröskelmottagningen i Norrbotten och en arbetsgrupp har etablerats för införande av i kapp-vaccination för HPV.

Resultat från Nationella patientenkäten 2025

Nationell patientenkät är ett samlingsnamn för återkommande nationella undersökningar av patientupplevelser inom hälso- och sjukvården. Enkäterna innehåller frågor om patienternas upplevelser inom sju olika områden, vilka benämns som dimensioner. Dessa är: Helhetsintryck, Emotionellt stöd, Delaktighet och involvering, Respekt och bemötande, Kontinuitet och koordinering, Information och kunskap samt Tillgänglighet. Från och med hösten 2025 har patientenkäterna förändrats, bland annat är det färre antal frågor och det går inte att göra jämförelser med tidigare års mätningar.

Hälsocentraler

Drygt 18 000 enkäter skickades ut till norrbottningar som besökt en hälsocentral under hösten 2025. Svarsfrekvensen var 47 procent. Resultatet av enkätsvaren visar att både kvinnor och män i Norrbotten är lika nöjda som i övriga Sverige med hälsocentraler i genomsnitt. Åtta av tio norrbottningar är nöjda med vård och behandling som helhet, men något mindre nöjda med tillgängligheten till hälsocentraler och kontinuitet inom vården i jämförelse med riksgenomsnittet. När det gäller de svarandes upplevelse av rimliga vaktetider till en hälsocentral är resultatet lika som i riket. Däremot upplever norrbottningarna att det inte är lika lätt att komma i kontakt med sin hälsovård/omsorg. När det handlar om kontinuitet är norrbottningarna något mindre nöjda med möjligheten att få träffa samma läkare vid flera besök

samt samordningen med annan vård. Både inom tillgänglighet och kontinuitet är sju av tio norrbottningar nöjda.

Patienter i Norrbotten är mest nöjda med bemötandet från personalen. Åtta av tio av de svarande upplever att deras hälsobesvär tagits på allvar och nio av tio upplever läkarens bemötande som ganska bra eller mycket bra. Norrbottningarna är mest nöjda med besök och vård och/eller behandling hos arbetsterapeuter, fysioterapeuter och sjuksköterskor (vissa yrkesgrupper fick inget resultat på grund av för få svar).

Avseende eventuella skillnader mellan mäns och kvinnors svar i enkäten framgår att män är lite mer nöjda än kvinnor på de flesta frågorna, det är däremot oftast ingen statistiskt säkerställd skillnad. Den största skillnaden mellan könen återfinns på frågor om förtroende för läkare, att hälsobesvären tas på allvar samt upplevelsen av att läkaren var insatt i patientens sjukdomshistoria och tidigare vård.

Standardiserade vårdförlopp i cancervården

Avseende standardiserade vårdförlopp (SVF) i cancervården framgår av enkätsvaren att nio av tio patienter är nöjda med vården som helhet, vilket är högre värden i jämförelse med riksgenomsnittet. Skillnaden är dock inte statistiskt säkerställd. Svarsfrekvensen i Norrbotten var 66 procent gällande frågorna om den här typen av vård. Mest nöjda är de norrbottniska patienterna när det handlar om dimensionerna Respekt och bemötande, Kontinuitet och koordinering samt Information och kunskap. Minst nöjda (sex av tio) är de svarande avseende dimensionen Delaktighet och koordinering. En lägre andel av de norrbottniska patienterna upplever att de blev uppmanade att ta med sig en närstående eller ha någon hos sig när de skulle få besked om utredningens resultat. Detta gäller i högre grad manliga respondenter.

Hälso- och sjukvårdsbarometern 2025

Hälso- och sjukvårdsbarometern är en årlig nationell enkätundersökning om befolkningens uppfattning om hälso- och sjukvården i sin region. Enkäten besvaras av allmänheten i stort vilket inkluderar både de som har besökt, och de som inte har besökt, sjukvården i närtid. Under 2025 svarade totalt 3 316 norrbottningar på enkäten. Jämfört med föregående år har förtroendet för sjukhusen ökat, medan förtroendet för hälsocentraler och vården som helhet minskat något. En majoritet (77 procent) svarar att de har tillgång till den vård de behöver, vilket är något lägre än föregående år. Hälften svarar att vården ges på lika villkor. Jämfört med övriga landet är resultaten för Norrbotten något sämre inom ovanstående områden.

Andelen av de svarande som uppger att de använt regionens digitala tjänst Min vård Norrbotten har ökat jämfört med föregående år. Var fjärde kvinna och var femte man uppger att de använt tjänsten under senaste året.

Resultaten för Norrbotten och övriga riket finns i Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) sammanställning "Hälso- och sjukvårdsbarometerns årsrapport 2025".

HR-avdelningen

Avslutsenkät 2025

Under 2025 avslutade 473 medarbetare sin anställning. Samtliga har erbjudits att besvara en avslutningsenkät, som totalt 209 personer svarade på. Detta motsvarar en svarsfrekvens på 44 procent, en tydlig ökning jämfört med 35 procent 2024. Bland de som besvarade enkäten angav 36 procent att de gått i pension, 41 procent att de lämnat för annan anställning och 23 procent att de avslutat av annan anledning. De främsta orsakerna till att de valt att avsluta sin anställning uppges vara lön och ledarskap (båda med 45 procent). Därefter följde möjligheten till kompetensutveckling (39 procent), arbetsbelastning (37 procent), stöd i arbetet (27 procent) samt återhämtning (25 procent).

Resultaten kring regionen som arbetsgivare visar att de flesta trivdes med sina arbetsuppgifter (87 procent) och ansåg att regionen är en jämställd arbetsplats (82 procent). Mer än hälften upplevde en positiv stämning och trygghet på arbetsplatsen. Andelen som uppgav att de var stolta över att arbeta i Region Norrbotten är 59 procent (en ökning jämfört med 57 procent 2024). Även viljan att rekommendera regionen som arbetsgivare har ökat från 48 till 54 procent. Sammantaget har resultaten kopplade till regionen som arbetsgivare förbättrats något jämfört med föregående år.

En ny del i enkäten för 2025 riktades till medarbetare som gått i pension, med fokus på ett förlängt arbetsliv. Av dessa uppgav 42 procent att de redan hade bestämt sig för pension, medan 29 procent har svarat att de hade kunnat stanna kvar om de fått bättre lön, 22 procent vid bättre arbetsmiljö och 12 procent vid annan schemaläggning.

Regionstaben

Arkivering vårdadministrativt system (VAS)

Förberedelser för att arkivera regionens tidigare journalsystem VAS pågår. Arbetet genomförs av IT/MT-avdelningen, VAS tillverkarorganisation (TVO) och regionarkivet i nära samarbete med Region Halland. Arkiveringen av alla patientjournaler i VAS ska ske för långsiktigt digitalt bevarande i det e-arkiv som ägs och förvaltas gemensamt av 14 medlemsregioner. Arbetet har pågått under flera år och är nu i slutstadiet där de första exporterna från journalsystemet planeras att genomföras under andra kvartalet av 2026.

Arkiveringen förväntas vara slutförd i februari 2027 och därefter kan VAS stängas ned helt. Efter detta kommer åtkomsten till de arkiverade patient-

journalerna dels ske via en integration mot Cosmic för information om levande patienter, dels via begäran till regionarkivet som tar över ansevliga mängder med inaktuell information. Där bland patientjournaler över samtliga avlidna patienter, patientjournaler från flertalet nedlagda vårdenheter samt patientjournaler över patienter med reservnummer enligt vissa kriterier.

Civilt försvar och säkerhet

Säkerhetsenheten har tillsammans med Socialstyrelsen, Norra militärregionen, Försvarsmedicin och dess generalläkare samt Länsstyrelsen genomfört en rekognoseringsresa inom östra sjukvårdsområdet inom ramen för totalförsvarsplaneringen. Syftet var att förevisa vilka styrkor som finns inom regionens infrastruktur avseende kapacitetsökningsförmåga för att kunna hantera ett stort antal skadade vid höjd och högsta beredskap.

Regionen har genomfört totalförsvarsplanering tillsammans med övriga regioner inom Norra sjukvårdsområdet (4Nord). Planeringen har omfattat sjuktransporter, katastrofmedicinska utbildningar, krigsplaceringar, bårsystem och alternativa vårdutrymmen. Chef för Nationell samordning, planering och ledning (NSPL) deltog under del av mötet. Regionerna inom 4Nord beskrev det pågående arbetet inför och under höjd beredskap samt hur de arbetar med samsyn, förankring och stöd till respektive regions ledning. Under mötet presenterades NSPL:s uppdrag och organisation, kansliets funktioner, aktuella utvecklingsarbeten samt synen på samordning på högre regional nivå.

Regionen har stått värd för regionernas nationella nätverk för säkerhetsskyddschefer. På agendan stod bland annat gemensamt synsätt på hur en säkerhetsskyddsanalys upprättas, upprättande av säkerhetsskyddsavtal samt konkretisering av generiska skyddsvärden och nationella beroenden.

Regionen har genomfört kompetenshöjande åtgärder inom ledning och styrning vid höjd och högsta beredskap som en förberedelse inför Totalförsvarsövning 2026. Kompetenshöjande utbildningar kommer att genomföras löpande under 2026.

Inom verksamhetsskydd genomför regionen en upphandling av bevakningstjänster avseende regionens fastigheter och verksamheter. Utvärdering av anbud pågår.

Hållbarhetsuppföljning för 2025

Region Norrbotten har genomfört en första samlad uppföljning av hållbarhetsplanens indikatorer för 2025. Uppföljningen redovisas i samband med årsredovisningen och omfattar de politiskt prioriterade hållbarhetsmålen, vilka utgår från Agenda 2030. Dessa är jämlik och jämställd hälsa (mål 3), hälsosamma arbetsvillkor (mål 8), en jämlik och jämställd verksamhet fri från våld (mål 5 och 10), resurseffektivitet och minskad miljöpåverkan (mål 12) samt en motståndskraftig, demokratisk och rättssäker verksamhet (mål 16).

Uppföljningen syftar till att ge en strukturerad och transparent bild av utvecklingen inom respektive målområde samt utgör underlag för fortsatt styrning och utveckling av verksamheten.

Uppföljningen visar en sammantaget positiv utveckling i förhållande till hållbarhetsplanens inriktning. Flera indikatorer pekar på förbättrade resultat, särskilt inom resurseffektivitet, klimatpåverkan och organisatoriska strukturer för jämlikhet och rättigheter. Samtidigt kvarstår behov av fortsatt utveckling av uppföljning och analys, bland annat för att möjliggöra bättre jämförbarhet över tid och tydligare koppling till verksamhetsvolym och genomförda åtgärder.

Folkhälsa

Norrbottens folkhälsostrategi upphör att gälla vid årsskiftet 2026 och ett arbete med att ta fram ett nytt ramverk för länets folkhälsoarbete har inletts. I februari har därför en utbildning för tjänstepersoner och politiker, där folkhälsomyndigheten gav en gemensam kunskapsbas för det fortsatta arbetet, genomförts. Den regionala arbetsgruppen för folkhälsa presenterade även vad som kommer känneteckna det fortsatta arbetet. Arbetet med ett nytt ramverk kommer ske i bred samverkan med Norrbottens Kommuner och Länsstyrelsen i Norrbottens län samt med stor delaktighet och inflytande från kommuner, civilsamhället och andra organisationer och föreningar. Ett nytt ramverk förväntas vara på plats senast juni 2027.

Etik

AI och etik i vården är ett av Etikrådets fokusområden 2026. Den 17 februari arrangerade Etikrådet tillsammans med Allmänläkarkonsulterna (ALK) ett digitalt seminarium för regionens medarbetare på temat AI i vården – etik, förståelse och praktik. Syftet var att öka kunskapen om AI, stärka den etiska medvetenheten och ge inspiration till praktisk tillämpning. Närmare 500 medarbetare deltog. Seminariet inleddes av docent i medicinsk etik vid Lunds universitet, följt av nationella experter inom området samt en paneldiskussion med jurister och IT/MT från Region Norrbotten om juridik, tillgängliga verktyg och framtida AI-stöd.

Byte av verksamhetens informationssystem

Projektet Nya VIS (verksamhetens informationssystem) har drabbats av förseningar främst på grund av tekniska hinder och brist på tekniska resurser för utredning och felsökning. Nu har felkällan identifierats och målbilden är att genomföra migrering från gamla till nya VIS under maj 2026. Förseningarna har medfört kortare tid för verksamheternas användartester och utbildning. Bedömningen är att adekvata användartester ska kunna genomföras med start i slutet av mars/början av april 2026. Utbildning för användare genomförs via Teams och är planerad till april 2026.

Bytet syftar till att öka användarvänligheten, förbättra funktionaliteten, öka informationssäkerheten och minska risken för allvarliga incidenter vid IT-attacker. Nya VIS blir modernare, mer intuitivt och kommer integreras med

Teams och M365. Arbetssättet kommer likna Teams i stor utsträckning. Målet är att det ska vara ”lätt att göra rätt”. Tekniskt flyttas VIS från den nuvarande systemplattformen (som upphör att fungera utifrån support och säkerhet) till en molnbaserad plattform i stället.

Region Norrbottens partnerskap med Kajiado County i Kenya

Region Norrbottens projektsamarbete med Kajiado County har gått in i slutfasen. Nu återstår att ta fram slutprodukten vilket är information och utbildningsmaterial för hälso- och sjukvårdspersonal, mödrar och andra aktörer i Kajiado County i Kenya. Materialet baseras på de kvalitativa forskningsstudier som tidigare genomförts inom ramen för projektet. Ändamålet är att främja kvinnors psykiska hälsa och därigenom även barnens bästa. Hittills har samarbetet varit givande för alla parter. Samtidigt som forskningen och det politiska erfarenhetsutbytet gynnar både Region Norrbotten och Luleå Tekniska Universitet, leder kunskapsutbytet till stärkt demokratiarbete, ansvarsutkrävande och ökad jämställdhet i Kenya. Mer information om partnerskapet, och forskningsresultaten, presenteras i samband med regionstyrelsens sammanträde i mars 2026.

IT/MT-avdelningen

I samband med det senaste mötet med utvecklingsrådet har beslut tagits om genomförande av projekt enligt följande:

Införande system för fallprevention

En förstudie har genomförts med syfte att utreda möjligheterna att införa en tjänst för digital rörelsemonitorering som skapar förutsättningar att arbeta förebyggande för att förhindra fall i slutenvården.

Utvecklingsrådet har tagit beslut om att projektet ska genomföras med successivt införande under 2027 och 2028. Beslut om datum för uppstart av projektet kan inte fastställas i dagsläget och behöver planeras efter bedömning och samordnad prioritering.

Arkivering och avveckling

Ett projekt kommer genomföras under 2026 och 2027 med målsättningen att arkivera och avveckla vårdsystemen VAS, Partus, Ambulink och Aweria, vilka har ersatts efter införandet av Cosmic.

Förenklad utgivning av SITHS-kort

Region Norrbotten ska delta i det gemensamma utvecklingsarbetet under 2027 och 2028 för att kunna erbjuda distansutgivning av Mobilt SITHS eID. Utvecklingsarbetet samordnas av Inera och tjänsten kommer att förenkla utgivningen SITHS-kort, vilket också avlastar vårdverksamheternas administration.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

I hälso- och sjukvårdsdirektörens rapport från sammanträdet den 18 februari kan ni läsa om hur Region Norrbotten arbetar systematiskt för att förbättra

tillgängligheten inom primärvård, tandvård och vuxenpsykiatri genom diverse satsningar på nära vård. Extra glädjande är att vi nu kan erbjuda en väg in för barn och ungdomar med psykisk ohälsa, att vi har en god tillgänglighet till tandvård för barn och att vi har öppnat fler slutenvård psykiatriska vårdplatser.

Rapporten finns att läsa i sin helhet under bilaga 1: Hälso- och sjukvårdsdirektörens rapport 18 februari

Regionala utvecklingsnämnden

I regionala utvecklingsdirektörens rapport från sammanträdet den 19 februari går som vanligt ta del av information från enheten för näringsliv och samhälle samt kulturenheten, där bland annat nyheter från Norrbottens museum och regionbiblioteket avhandlas.

Rapporten finns att läsa i sin helhet under bilaga 2: Regionala utvecklingsdirektörens rapport 19 februari

Analysrapporter

Avrapportering av uppdrag enligt 2025 års analysplan. Regionen fastställer årligen en analysplan som identifierar prioriterade analyser för att stödja utvecklingen av regionens verksamhet. Dessa analyser kompletterar den löpande uppföljningsverksamheten och fokuserar på strategiskt viktiga områden.

Hälso- och sjukvårdsrapporten 2025

Hälso- och sjukvårdsrapporten 2025, framtagen av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), är den sjunde i ordningen och syftar till att ge beslutsfattare och verksamhetsledningar en fördjupad och samlad bild av utvecklingen inom den offentligt finansierade hälso- och sjukvården. Rapporten omfattar 69 sidor och baseras på ett omfattande statistikunderlag med cirka 80 diagram. Fokus ligger på medicinsk kvalitet, tillgänglighet, resursanvändning, patientsäkerhet samt befolkningens och patienternas upplevelser. Denna sammanfattning lyfter centrala resultat med särskilt fokus på Region Norrbotten och de strategiska implikationerna för regional ledning.

Övergripande utveckling – stark medicinsk kvalitet men systemutmaningar

Ett genomgående budskap i rapporten är att den medicinska kvaliteten i svensk hälso- och sjukvård fortsätter att förbättras över tid. Detta gäller särskilt inom stora sjukdomsområden som cancer, hjärt-kärlsjukdom och stroke, där både överlevnad och behandlingsresultat successivt stärkts. Samtidigt kvarstår – och i vissa avseenden förstärks – strukturella systemutmaningar kopplade till tillgänglighet, kontinuitet och resursutnyttjande. Ökad efterfrågan, demografiska förändringar och medicinsk utveckling som möjliggör fler behandlingar bidrar till ett ökande tryck på vården.

Psykiatri och primärvård – ökande behov och variation i uppföljning

Rapporten visar en fortsatt kraftig ökning av ADHD-diagnoser och förskrivning av ADHD-läkemedel nationellt. Inom psykiatrin noteras att Region Norrbotten har en hög beläggningsgrad inom rättspsykiatrin, vilket indikerar ett ansträngt resursläge.

Inom primärvården framträder både styrkor och utvecklingsområden. Norrbotten har en högre andel listade patienter som nyinsjuknat i depression och fått psykologisk behandling jämfört med riket (35 procent jämfört med 28 procent), vilket kan ses som ett relativt gott resultat inom området psykisk ohälsa. Samtidigt är andelen patienter med diabetes och hjärt-kärlsjukdom som följs upp i primärvård lägre än rikets genomsnitt. Rapporten betonar att primärvårdsindikatorer behöver tolkas med försiktighet, då de speglar både kvalitet och hur ansvarsfördelningen mellan vårdnivåer ser ut.

Kontinuiteten i primärvården är låg i hela landet och Norrbotten ligger något under rikssnittet. Kontinuitetsindex visar att patienter med kronisk sjukdom ofta möter olika läkare och sjuksköterskor vid upprepade besök, vilket kan påverka både kvalitet och patientupplevelse. Nationellt har ingen tydlig förbättring skett över tid.

Tillgänglighet och väntetider – fortsatt stora variationer

Tillgänglighet är ett av rapportens mest utmanande områden. Särskilda statliga satsningar under perioden 2025–2028 syftar till att påverka väntetiderna inom framfall, grå starr och höftprotesoperationer. Operationsvolymerna ökar stadigt, men efterfrågan och behov ökar i samma takt eller snabbare.

År 2024 hade mellan 39 och 99 procent av patienterna i landet väntat högst 90 dagar på första besök, med stora regionala skillnader. Region Norrbotten ligger sämre än riket i detta avseende. När det gäller väntetid till operation eller åtgärd hade endast 60 procent av patienterna nationellt fått vård inom vårdgarantins gräns; i Norrbotten var andelen ännu lägre. Norrbottens resultat är i nivå med riket för framfallsoperationer, men sämre för höftprotes- och gråstarroperationer (2024).

Akutmottagningarnas medianväntetider varierar kraftigt mellan regioner. Här har Norrbotten kortare väntetider än riksgenomsnittet, även för äldre patienter, vilket är ett relativt positivt resultat.

Vårdskador och resursanvändning

När det gäller patientsäkerhet har Region Norrbotten bättre resultat än riket avseende allvarliga bristningar vid förlossning. Däremot är andelen sjukhusförvärvade trycksår högre än riksgenomsnittet (cirka 13 procent jämfört med 10 procent) även om data för 2024 saknas.

Resursanvändningen präglas av hög andel överbeläggningar och en hög andel vårdplatser som upptas av utskrivningsklara patienter, vilket pekar på

brister i flöden och samverkan. Oplanerade återinskrivningar bland personer 65 år och äldre ligger i nivå med riket.

Cancer – förbättrade resultat men regional variation

Canceröverlevnaden har förbättrats markant sedan början av 2000-talet. Den relativa femårsöverlevnaden har ökat med cirka 13–15 procentenheter. Trots detta finns tydliga regionala skillnader. Region Norrbotten har den lägsta femårsöverlevnaden i landet (73 procent), jämfört med rikets genomsnitt på 77 procent. Skillnaderna är relativt små i absoluta tal men är strategiskt viktiga ur ett jämlikhets- och förbättringsperspektiv.

När det gäller standardiserade vårdförlopp (SVF) når ingen region det nationella målet om 80 procent inom angiven ledtid. Norrbotten presterar dock bättre än riket (49 procent jämfört med 45 procent), även om nivån sammantaget är låg.

Stroke och hjärt-kärlsjukdom – förbättringar men kvarstående skillnader

Strokevården visar både tydliga förbättringar och fortsatt variation. Andelen patienter som läggs in direkt på strokeenhet ökar nationellt, men målnivån nås inte i de flesta regioner. Norrbotten har en relativt hög andel reperfusion behandling vid ischemisk stroke (25 procent jämfört med rikets 21 procent), vilket är ett positivt resultat.

Samtidigt är andelen patienter som avlider eller blir ADL-beroende inom 90 dagar efter stroke högre i Norrbotten än i riket. Rapporten understryker att dessa skillnader påverkas av flera faktorer, såsom patientmix, avstånd och transporttider samt registreringspraxis.

Inom hjärtinfarktvården förbättras kvaliteten över tid nationellt. Region Norrbotten ligger dock under rikets genomsnitt i det sammanvägda kvalitetsindexet från SWEDEHEART, även om variationen mellan länets sjukhus är betydande.

Sammanfattande slutsatser för regional ledning

Rapporten bekräftar att svensk hälso- och sjukvård har en stark förbättringsförmåga och att medicinska resultat successivt stärks. För Region Norrbotten framträder en blandad bild: goda resultat inom vissa områden, såsom psykologisk behandling i primärvård och avancerad strokebehandling, men också tydliga utmaningar inom tillgänglighet, kontinuitet och vissa resultatmått, exempelvis canceröverlevnad.

SKR:s samlade analys betonar behovet av ett kontinuerligt och systematiskt förbättringsarbete med fokus på kunskapsstyrning, vårdprocesser och organisatoriska förutsättningar för att uppnå en vård som är högkvalitativ, jämlik och resurseffektiv. För regional ledning utgör rapporten ett viktigt underlag för prioriteringar, fördjupade analyser och verksamhetsnära förbättringsinsatser.

Rapporten finns att läsa i sin helhet under bilaga 3: Hälso- och sjukvårdsrapporten 2025

Bilagor

Hälso- och sjukvårdsdirektörens rapport 18 februari

Regionala utvecklingsdirektörens rapport 19 februari

Hälso- och sjukvårdsrapporten 2025